

Wymagania edukacyjne z Edukacja dla bezpieczeństwa

Ocena	Ocena śródroczna	Ocena roczna (obejmuje wymagania na ocenę śródroczną)
<p>Celujący (obejmuje wymagania na ocenę bardzo dobrą)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć - potrafi opisać działanie systemu wykrywania skażeń i alarmowania - wyjaśnia sygnały alarmowe i środki alarmowe - potrafi praktycznie omówić sposoby wykrywania skażeń - zna sposoby ogłaszania alarmu; odpowiedzialność prawna moralna za nieuzasadnione działania - potrafi przeprowadzić ewakuację szkoły zgodnie z odpowiednią procedurą - omawia podstawowe dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie obrony cywilnej na świecie - charakteryzuje podstawy prawne funkcjonowania ochrony ludności i obrony cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej - definiuje sytuacje kryzysowe - zna zadania organów państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej - charakteryzuje zagrożenia pożarowe w wybranych miejscach (dom, szkoła, sklep, świątynia, kino) - zna przyczyny tragicznych zdarzeń kryzysowych (katastrofy: komunikacyjne, budowlane, przemysłowe) - zna szczegółową budowę układu oddechowego człowieka - potrafi samodzielnie organizować pomoc - zna zasady postępowania aseptycznego - potrafi udzielić pierwszej pomocy w przypadku krwawień odpowiednio do ich rodzaju - wyjaśnia, na czym polegają działania systemu wykrywania skażeń i alarmowania - omawia sposoby przeciwdziałania panice - wymienia podstawowe dokumenty ONZ regulujące działanie obrony cywilnej na świecie - wymienia podstawy prawne działania ochrony ludności i obrony cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej - omawia cele i zadania obrony cywilnej - podaje trzy stany funkcjonowania państwa - pokazuje obszary ekologicznego zagrożenia w Polsce - podaje sposoby ochrony przeciw powodziowej - wyjaśnia na czym polega ochrona przeciw powodziowa - podaje zasady postępowania podczas pożarów - zna znaki ochrony przeciw pożarowej - analizuje przyczyny wypadków i katastrof 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia dlaczego krwotok i wstrząs krwotoczny zagrażają życiu - charakteryzuje główne przyczyny złamań, zwichnięć i skręceń - samodzielnie potrafi uruchomić kończynę - udziela pomocy przy zasłabnięciach i w przypadkach bólu w klatce piersiowej - przedstawia sposoby udzielania pomocy osobom wychłodzonym - zna zagrożenia wynikające z intensywnych opadów śniegu, porywistych wiatrów i bardzo niskich temperatur; prawidłowe zachowanie w takich sytuacjach - udzieli pomocy w razie oparzenia termicznego i chemicznego - udzieli pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym - wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym na skutek załamania lodu - zna reakcje organizmów żywych na napromieniowanie (choroba popromienna) - podaje sposoby postępowania w przypadku zagrożenia skażeniami promieniotwórczymi - używa terminów "odkażanie", "dezaktywacja" (mechaniczna, fizyczna, chemiczna), "dezynfekcja", "dezynsekcja", "deratyzacja" - rozpoznaje oznaczenia środków niebezpiecznych (w tym toksycznych) oraz miejsca ich eksponowania - pokazuje obszary ekologicznego zagrożenia w Polsce - podaje sposoby ochrony przeciw powodziowej - wyjaśnia na czym polega ochrona przeciw powodziowa - podaje zasady postępowania podczas pożarów - zna znaki ochrony przeciw pożarowej - analizuje przyczyny wypadków i katastrof - demonstrowanie unieruchomienie złamanego podudzia - potrafi odpowiedzieć co zrobić jeśli ktoś skarży się na ból w klatce piersiowej - wyjaśnia jak należy postępować z osobą która zasłabła - wyjaśnia, od czego zależy temperatura odczuwalna - wymienia czego należy unikać w czasie ratowania osoby silnie wychłodzonej - omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm ludzki

<p>Bardzo dobry (obejmuje wymagania na ocenę dobrą)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje główne przyczyny katastrof hydrotechnicznych - potrafi wyznaczyć punkty organizacyjne w czasie ewakuacji - wyjaśnia dokąd przemieszcza się ludność przybyłą z ewakuowanych miejscowości - omawia budowę i zasady funkcjonowania układu oddechowego człowieka - na czym polega system ratownictwa w Polsce - wyjaśnia do czego służy automatyczny defibrylator zewnętrzny, na czym polega jego działanie i gdzie powinien się znajdować - wyjaśnia pojęcia aseptyka, antyseptyka 	<ul style="list-style-type: none"> - zna czynności ratownicze w przypadku porażenia prądem - podaje jak należy się zachować przebywając w pobliżu osoby porażonej prądem - omawia zasady ratowania tonących oraz główne ich przyczyny - objaśnia co powinni zrobić świadkowie zdarzenia nieuczestniczący w akcji ratunkowej - opisuje zachowanie ratownicze w przypadku zatrucia gazem - zna postępowanie w razie wypadku drogowego - potrafi przedstawić informacje statystyczne o wypadkach drogowych w Polsce - zna objawy choroby po promiennej oraz zagrożenie nadmiernym promieniowaniem - omawia sposoby postępowania w przypadku zagrożenia skażeniami promieniotwórczymi - wskazuje właściwości ochronne niektórych rodzajów opakowań -wymienia rodzaje oznakowań substancji toksycznych i miejsca ich eksponowania - potrafi zaproponować skuteczną formę ochrony przed skutkami awarii
<p>Dobry (obejmuje wymagania na ocenę dostateczną)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czemu służy system wykrywania skażeń i alarmowania - wyjaśnij o jakim zagrożeniu informuje dźwięk syreny modulowany trwający jedną minutę - omawia sposoby przeciwdziałania Panice - wymienia podstawy prawne działania ochrony ludności i obrony cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej - uzasadnia konieczność istnienia zorganizowanej ochrony ludności - podaje nazwę centralnego organu państwa odpowiedzialnego za obronę cywilną; wymienia terenowe organy obrony cywilnej - wymienia instytucje zajmujące się zarządzaniem kryzysowym - wymienia zadania organów państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej - uzasadnia potrzebę obserwacji stanu wód oraz urzędzeń hydrotechnicznych - charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy - wyjaśnia znaczenie terminów „wypadek” i „katastrofa” - omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof (komunikacyjnych, innych) - kompletuje sprzęt i wyposażenie przydatne podczas ewakuacji; uzasadnia swój wybór - omawia budowę i zasady funkcjonowania układu oddechowego człowieka - omawia budowę i zasady funkcjonowania układu krążenia człowieka - wyjaśnia, jak działa w Polsce system 	<ul style="list-style-type: none"> - zwięźle opisuje czynności pierwszej pomocy przy złamaniach - demonstruje sposoby użycia chusty trójkątnej - wyjaśnia znaczenie bólu w klatce piersiowej jako objawu stanu zagrożenia życia - omawia skutki działania niskiej temperatury na organizm ludzki - wyjaśnia, od czego zależy temperatura odczuwalna - omawia zagrożenia wynikające z intensywnych opadów śniegu, porywistych wiatrów i bardzo niskich temperatur oraz prawidłowe zachowanie w takich sytuacjach - wyjaśnia znaczenie terminów „udar słoneczny” i „udar ciepły” - wyjaśnia, jakie skutki wywołują porażenia prądem elektrycznym i od czego zależy stopień obrażeń - wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym na skutek załamania lodu - uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych - podaje wysokość dawki promieniowania, która wywołuje typowe objawy choroby popromiennej - podaje przykłady wykorzystania promieniotwórczości w służbie ludzkości - podaje nazwy instytucji w Polsce, w ramach których działają służby monitorujące poziom radiacji - uzasadnia konieczność stałej ochrony wody i żywności, zwłaszcza w czasie zdarzeń

	<p>ratowniczy</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej - wymienia rodzaje krwawień 	<p>kryzysowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - planuje wielkość zapasów wody i żywności na potrzeby swojej rodziny, na określony czas - wyjaśnia znaczenie terminów: „odkażanie”, „dezaktywacja” (mechaniczna, fizyczna, chemiczna), „dezynfekcja”, „dezynsekcja”, „deratyzacja”
<p>Dostateczny (obejmuje wymagania na ocenę dopuszczającą)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jak należy się zachować po usłyszeniu alarmu - omawia zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu - charakteryzuje najczęstsze sytuacje stanowiące zagrożenie dla jednostki - wyjaśnia znaczenie terminu „sytuacja kryzysowa” - wymienia i omawia najczęstsze zagrożenia zdrowia i życia na skutek powodzi, pożaru, huraganu i innych sytuacji kryzysowych zagrażających lokalnej społeczności - wymienia i uzasadnia niezbędne działania przygotowujące do ewakuacji z terenów zagrożonych powodzią - omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i wskazuje jego typowe rozmieszczenie w obiektach publicznych (także w szkole) - wyjaśnia, jak należy się zachować w przypadku dostrzeżenia pożaru - wyjaśnia, jak należy gasić zarzewie ognia - wyjaśnia znaczenie terminu „ewakuacja” - omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych - wymienia główne przesłanki do podjęcia ewakuacji spontanicznej - wyjaśnia zasady oceny układu oddechowego i krążenia (ABC) - omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika - rozpoznaje stan osoby poszkodowanej; prawidłowo bada jej oddech (na manekinie) - wykonuje samodzielnie resuscytację krążeniowo-oddechową u dorosłych i dzieci (na manekinach) - omawia znaczenie czasu w udzielaniu pierwszej pomocy - udziela pomocy przy krwawieniu odpowiednio do rodzaju krwawienia - udziela pomocy w przypadku krwawienia z nosa 	<ul style="list-style-type: none"> - udziela pomocy przy urazach kończyn - wyjaśnia, czym jest zaskabnięcie, i omawia zasady postępowania w przypadku zaskabnięcia - wyjaśnia zasady postępowania z poszkodowanym skarżącym się na ból w klatce piersiowej - wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc: - w wychłodzeniu - w odmrożeniu - udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia chemicznego: <ul style="list-style-type: none"> - skóry - przewodu pokarmowego - oczu - wyjaśnia, jak można pomóc osobie, która ucierpiała wskutek udaru - wyjaśnia, jak udzielić pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym - wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym - wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc przy zatruciach: <ul style="list-style-type: none"> - pokarmowych - lekami - gazami - środkami chemicznymi - omawia zasady zachowania się podczas udzielania pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych - wyjaśnia znaczenie terminu „promieniotwórczość” - wyjaśnia, na czym polegają zabiegi sanitarne i zabiegi specjalne - wyjaśnia znaczenie terminów: „skażenie” i „zakażenie” - charakteryzuje walory ochronne różnych rodzajów opakowań - wyjaśnia, na czym polega uzdatnianie skażonej żywności i wody - proponuje działania chroniące ludzi przed działaniem substancji szkodliwych - wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej i środka transportu oraz rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi

Dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów Alarmowych - zachowuje się właściwie (zgodnie z instrukcją) po ogłoszeniu alarmu w szkole - wymienia zagrożenia dla grup społecznych - identyfikuje znak rozpoznawczy OC - wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji kryzysowych naturalnych - omawia przyczyny powodzi - wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi i czego w czasie powodzi robić nie wolno - wymienia najczęstsze przyczyny pożarów - wymienia podstawowe środki gaśnicze - omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i wskazuje jego typowe rozmieszczenie w obiektach publicznych (także w szkole) - identyfikuje znaki ochrony przeciwpożarowej - wyjaśnia, jak należy gasić odzież palącą się na człowieku - omawia przyczyny wypadków oraz katastrof komunikacyjnych i technicznych - charakteryzuje najistotniejsze zasady opuszczania miejsc zagrożonych - wymienia kolejne ogniwa łańcucha przeżycia; omawia ich znaczenie - wymienia numery alarmowe i omawia właściwy sposób wzywania pomocy - wyjaśnia, na czym polega resuscytacja krążeniowo-oddechowa - układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej - wyjaśnia, na czym polega pomoc ratownicza w zadławieniu - wymienia zawartość apteczki pierwszej pomocy; postępuje się apteczką pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia po czym można rozpoznać, że kończyna została uszkodzona - podaje objawy zastybnienia - wymienia części ciała najłatwiej ulegające odmrożeniom - udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia termicznego - omawia prawidłowe postępowanie w czasie upałów - wyjaśnia, jak należy się zachowywać i czego należy unikać w czasie burzy - wymienia najczęstsze przyczyny utonięć - wymienia najczęstsze przyczyny wypadków drogowych - omawia wpływ substancji promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę - wymienia możliwe źródła skażenia - wymienia sposoby zabezpieczenia - rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach - wyjaśnia co należy zrobić przy zatruciu lekami; jakie grzyby są trujące - wymienia jaki skutek może mieć wypadek drogowy dla człowieka - wymienia objawy choroby popromiennej - wyjaśnia różnice między skażeniem a zakażeniem - wskazuje gdzie na pojazdach umieszczone są tablice ostrzegawcze informujące, że pojazd przewozi substancje niebezpieczne - wymienia zastępcze środki ochronne dla dróg oddechowych - podaje numery telefonów alarmowych i nazwy służb do których należą
---------------	---	---